

Sygn. akt: I C 838/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowicka - Midziak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 czerwca 2022 r. w G.

sprawy z powództwa (...) S.A. we W.

przeciwko Gminie M. G.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. ustala, że powód ponosi koszty procesu w całości, pozostawiając szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Sygnatura akt I C 838/18

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą we W. wniósł pozew przeciwko Gminie M. G. o zapłatę kwoty 11.747,06 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że (...) sp. z o.o. z siedzibą w G., a następnie (...) = mc2 sp. z o.o. prowadziły Niepubliczne Przedszkole (...)/D. Przedszkole i otrzymywały od pozwanej dotacje podmiotowe na podstawie art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty. Zasady wyliczania dotacji uległy zmianie z dniem 1 września 2013r. i kwota podstawy obliczania dotacji została pomniejszona wskutek wprowadzenia możliwości odejmowania wydatków finansowanych opłatami rodziców za korzystanie z wychowania przedszkolnego i wyżywienie. Organ prowadzący przedszkole złożył wnioski w terminie tj. do 30 września roku poprzedzającego, celem uzyskania dotacji w latach 2014-2016. Jak wskazuje powód podstawą obliczenia dotacji należnej dla przedszkola niepublicznego są ustalone w budżecie, czyli zaplanowane wydatki bieżące, a nie wydatki faktycznie poniesione. Powód wyliczył wysokość przysługującej dotacji w latach 2014-2016, uwzględniając zaplanowane wydatki bieżące na przedszkola (rozdział 80104, 80105) pomniejszone o dotacje na przedszkola niepubliczne i pokrycie kosztów zagęszczenia dzieci do placówek na terenie innych gmin, a także pomniejszone o wpłaty rodziców za pobyt w przedszkolach, powiększone o wydatki w rozdziale 80148 „stołówki szkolne” (kwota przeznaczona na funkcjonowanie stołówek szkolnych i przedszkolnych). Zdaniem powoda należna wysokość dotacji za rok 2014 wynosiła 513,17 zł za dziecko, a zatem została zaniżona o kwotę 1.624,67 zł, za rok 2015 należna dotacja wynosiła 543,49 zł za dziecko i została zaniżona o 1.015,58 zł, natomiast za rok 2016 dotacja powinna wynosić 559,51 zł na dziecko i została zaniżona o 7.030,62 zł. Powód dokonał skapitalizowania należnych mu odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 20 lipca 2015r. do dnia 20 lipca 2018r. i z tego tytułu domagał się zapłaty kwoty 2.076,19 zł. Uzasadniając swoją legitymację procesową powód wskazał, że organ prowadzący przedszkole dokonał przelewu swojej wierzytelności na jego rzecz.

(pozew, k. 11-21)

Pozwana Gmina M. G. wniosła o oddalenie powództwa w całości, kwestionując roszczenie powoda co do zasady i wysokości w zakresie przyjętego sposobu obliczenia dotacji i wartości poszczególnych części składowych. Pozwana zakwestionowała również legitymację procesową powoda, argumentując, że powód nie przejął zobowiązań i wierzytelności organu prowadzącego placówkę z uwagi na naruszenie rygorów dotyczących zawierania umów przez spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wynikających z regulacji KSH oraz odrębności regulacji dotyczących dotacji w ustawie o systemie oświaty. Zdaniem pozwanej dotacja jest nierozzerwalnie związana z działalnością danej placówki (przedszkola niepublicznego) i obowiązek zwrotu dotacji i związane z tym roszczenia dotyczą tylko aktualnego organu prowadzącego placówkę. (...) sp. z o.o. nie była legitymowana do zawarcia umowy powierniczego przelewu wierzytelności, skoro nie prowadzi już placówki przedszkolnej. Z kolei, umowę przelewu w imieniu Strefy (...) = mc2 sp. z o.o. zawarł A. B. (1), który nie był osobą upoważnioną do reprezentacji spółki. Pozwana nie zgodziła się z przedstawioną przez powoda interpretacją przepisów ustawy o systemie oświaty i wskazała, że w art. 80 ust. 1 i 2 ustawy mowa jest o wydatkach bieżących przewidzianych na jednego ucznia, które są podstawą wyliczenia stawek dotacji zgodnie z obowiązującymi w danym roku kalendarzowym uchwałami Rady Miasta. Wbrew zarzutom zawartym w pozwie wskazała, że podstawą wyliczenia dotacji nigdy nie były faktycznie poniesione wydatki bieżące, lecz wydatki bieżące zaplanowane na dany rok budżetowy. Nadto, pozwana wskazała, że w 2016r. Regionalna Izba Obrachunkowa w G. przeprowadziła kontrolę w zakresie gospodarki finansowej i zamówień publicznych pozwanej Gminy, obejmującą m.in. wysokość i sposób obliczenia przedmiotowych dotacji i nie stwierdziła żadnych uchybień.

(odpowiedź na pozew, k. 159-163)

W toku sprawy powód rozszerzył powództwo do kwoty 73.475,15 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 11.747,06 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz od kwoty 51.322,87 zł od dnia 26 marca 2019r. do dnia zapłaty, wskazując, że roszczenie obejmuje kwotę 17.213,67 zł z tytułu zaniżonej dotacji za rok 2014, kwotę 24.972,38 zł z tytułu zaniżonej dotacji za rok 2015, kwotę 20.928,88 zł z tytułu zaniżonej dotacji za rok 2016, a także skapitalizowane odsetki w kwocie 9.114,84 zł.

(pismo procesowe powoda z dnia 25 marca 2019r., k. 306-313)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. prowadziła Przedszkole Niepubliczne (...) w G. (od sierpnia 2014 roku noszące nazwę (...)). Placówka została wpisana do ewidencji placówek niepublicznych Miasta G. w dniu 27 września 2011 roku pod pozycją 184/ (...).

(dowód: zaświadczenie nr (...) k. 23, zaświadczenie o zmianie wpisu z dnia 18 sierpnia 2014r., k. 24, wniosek o zmianę we wpisie w ewidencji, k. 169, wniosek o wpis do ewidencji, k. 172)

Od dnia 1 września 2015 r. organem prowadzącym Przedszkole Niepubliczne (...) w G. była (...) = mc2 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G..

(dowód: zaświadczenie o zmianie wpisu z dnia 1 września 2015r., k. 25)

Organ prowadzący przedszkole deklarował comiesięcznie w okresie objętym żądaniem pozwu następującą liczbę dzieci uczęszczających do Przedszkola Niepublicznego (...)/ (...) w G.:

2014: I – 50, II – 50, III – 49, IV – 49, V – 52, VI – 52, VII – 52, VIII – 53, IX – 45, X – 46, XI – 48, XII – 49;

2015: I – 48, II – 48, III – 49, IV – 51, V – 51, VI – 51, VII – 51, VIII – 51, IX – 29, X – 32, XI – 33, XII – 35;

2016: I – 35, II – 36, III – 41, IV – 43, V – 47, VI – 46, VII – 46, VIII – 50, IX – 50, X – 53, XI – 56, XII – 59.

(dowód: informacje o liczbie wychowanków, k. 26-92)

W latach 2014-2016 Gmina M. G. wypłaciła na rzecz organu prowadzącego przedszkole niepubliczne dotacje w następującej wysokości:

2014: I – 25.522 zł, II – 25.522 zł, III – 25.011,56 zł, IV – 25.011,56 zł, V – 26.542,88 zł, VI – 26.542,88 zł, VII – 26.542,88 zł, VIII – 27.053,32 zł, IX – 22.969,80 zł, X – 23.480,24 zł, XI – 24.501,12 zł, XII – 25.011,56 zł. Łącznie kwotę 303.711,80 zł.

2015: I – 24.501,12 zł, II – 23626,56 zł, III – 24.565,17 zł, IV – 33.454,97 zł, V – 27.620,07 zł, VI – 27.620,07 zł, VII – 27.620,07 zł, VIII – 26.620,07 zł, IX – 15.705,53 zł, X – 17.330,24 zł, XI – 17.871,81 zł, XII – 18.954,95 zł. Łącznie kwotę 286.490,63 zł.

2016: I – 19.145 zł, II – 19.692 zł, III – 22.427 zł, IV – 23.521 zł, V – 25.709 zł, VI – 25.162 zł, VII – 25.162 zł, VIII – 27.350 zł, IX – 27.350 zł, X – 28.991 zł, XI – 30.632 zł, XII – 32.273 zł. Łącznie kwotę 307.414 zł.

(dowód: comiesięczne rozliczenie dotacji w latach 2014-2016, k. 93-128, zestawienie wypłaconych dotacji za lata 2014-2016, k. 173)

W dniu 30 kwietnia 2018r. (...) Sp. z o.o. zawarła umowę powierniczego przelewu wierzytelności z powodem (...) S.A. z siedzibą we W., której przedmiotem była wierzytelność odszkodowawcza wobec Gminy G., stanowiąca równowartość różnicy między wypłaconymi dotychczas dotacjami (w związku z prowadzeniem niepublicznego przedszkola (...) / "D. Przedszkole" w G.) a dotacjami należnymi, obliczonymi zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty wraz ze wszystkimi związanymi z nią prawami w całości za lata 2012-2015. Zgodnie z umową cesjonariusz nabył powierzoną mu wierzytelność w celu jej dochodzenia i zaspokojenia oraz zobowiązał się do prowadzenia działań zmierzających do odzyskania wierzytelności w imieniu własnym, lecz na rachunek cedenta.

(dowód: umowa przelewu powierniczego z dnia 30 kwietnia 2018r., k. 130-131)

Tego samego dnia, również (...) = mc2 spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. zawarła z powodem umowę powierniczego przelewu wierzytelności, której przedmiotem była wierzytelność odszkodowawcza wobec Gminy G., stanowiąca równowartość różnicy między wypłaconymi dotychczas dotacjami a dotacjami należnymi, obliczonymi zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty wraz ze wszystkimi związanymi z nią prawami w całości za lata 2015-2016. Pozostałe postanowienia umowy były podobne do umowy zawartej z poprzednim organem prowadzącym przedszkole. W imieniu cedenta umowę podpisał A. B. (1), który legitymował się pełnomocnictwem udzielonym mu przez prezesa zarządu spółki (...) = mc2 sp. z o.o. (...), obejmującym m.in. umocowanie do podpisywania umów cywilnoprawnych.

(dowód: umowa przelewu powierniczego z dnia 30 kwietnia 2018r., k. 130-131, 339-342, pełnomocnictwo z dnia 22 grudnia 2017r., k. 248)

Pismem z dnia 16 lipca 2018r. powód wezwał Gminę M. G. do zapłaty kwoty 11.747,06 zł z tytułu różnicy pomiędzy dotacją należną a wypłaconą za lata 2014-2016, a także kwoty 2.076,19 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie – wraz z dalszymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 lipca 2018r. do dnia zapłaty. Do wezwania zostały dołączone zawiadomienia o cesji podpisane przez osoby upoważnione do reprezentacji cedentów.

(dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 16 lipca 2018r., k. 136-142, zawiadomienia o cesji, k. 144-145)

Niedopłata z tytułu dotacji za okres od stycznia 2014r. do sierpnia 2016r. tj. w okresie, gdy organem prowadzącym przedszkole była (...) sp. z o.o. wynosiła 16.519,05 zł, natomiast niedopłata z tytułu dotacji za okres od września 2015r. do grudnia 2016r., a więc w okresie, gdy organem prowadzącym przedszkole była (...) = mc2 sp. z o.o. wynosiła 16.449,91 zł. W niniejszym przypadku pozycje 80146 (doksztalcanie nauczycieli), (...) (przedszkola specjalne) i (...) (inne formy wychowania przedszkolnego) nie mogły zostać uwzględniane przy obliczeniu dotacji, albowiem przedstawione dane są niesprawdzalne.

(dowód: pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu rachunkowości M. Ł. k. 371-392 wraz z pisemnymi opiniami uzupełniającymi k. 427-434, 497-511, 543a-547, 583-587, 615-617, 647-649, oraz ustną opinią uzupełniającą płyta CD k. 645)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, dowodu z zeznań świadka A. B. (2), a także dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości M. Ł..

Oceniając zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrywał się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej dokumentów powołanych w ustaleniach stanu faktycznego. Sąd miał na względzie, że ani powód ani też pozwany nie kwestionowali w trybie art. 252 kpc i art. 253 kpc prawdziwości wymienionych powyżej dokumentów, ani też pozostałych domniemań przysługujących im jako dokumentom urzędowym i prywatnym stosownie do uregulowań art. 244 kpc i art. 245 kpc.

Za wiarygodne należało uznać również zeznania świadka A. B. (2) w zakresie dotyczącym sposobu wyliczenia wysokości dotacji przez Gminę M. G.. W ocenie Sądu świadek zeznawała szczerze i zgodnie ze swoją najlepszą wiedzą podała w jaki sposób pozwana Gmina rozliczała dotacje dla niepublicznych placówek przedszkolnych.

Ostatecznie, za wiarygodny dowód w sprawie Sąd uznał także opinię przedstawioną przez biegłego sądowego z zakresu rachunkowości M. Ł. na okoliczność wysokości należnej dotacji za okres 2014-2016. Zważyć należy, iż w odpowiedzi na zarzuty stron biegły kilkakrotnie sporządzał opinie uzupełniające i w sumie przedstawił kilka wariantów. Spośród przedstawionych przez biegłego wersji, zdaniem Sądu, za miarodajną należało uznać opinię uzupełniającą z dnia 25 sierpnia 2020 roku. Zdaniem Sądu ten wariant opinii został przygotowany zgodnie z art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty. Jako podstawę wyliczenia dotacji biegły przyjął wydatki bieżące o charakterze nie inwestycyjnym zaplanowane na dany rok budżetowy, zgodnie z uchwałami budżetowymi Gminy M. G., pomniejszył ją o planowane opłaty rodziców za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie. Jednocześnie, jak wyjaśnił biegły w niniejszym przypadku brak było podstaw do uwzględnienia pozycji 80146 (doksztalcanie nauczycieli), (...) (przedszkola specjalne), (...) (inne formy wychowania przedszkolnego), gdyż wyżej podane pozycje, wskazane w uchwałach budżetowych, są niesprawdzalne. W zakresie pozycji 80146 brak danych analitycznych w podziale na konkretne placówki, co oznacza, że pozycja ta ma charakter zbiorczy i nie jest powiązana liniowo z konkretnym budżetem wynagrodzeń. W założeniach do tych pozycji powód przyjął własny ekspercki współczynnik w wysokości 60 %, jednak biegły wskazał, że nie jest w stanie zweryfikować wysokości tego współczynnika, albowiem został on przyjęty przez powoda w sposób intuicyjny. Dalej, jak wyjaśnił biegły w świetle dostępnych danych niesprawdzalny jest podział syntetycznych budżetowych kwot w zakresie kategorii (...) i (...) i w obszarze opłat dokonywanych przez rodziców, gdyż nie jest możliwe rozpisanie składowych na poszczególne jednostki i wyodrębnienie z nich placówek przedszkolnych do dalszej analizy. Biegły nie kwestionował zgodności sporządzenia uchwały budżetowej z przepisami o finansach publicznych, a jedynie wskazał, że w świetle materiałów, które załączono do akt sprawy, na których bazował sporządzając opinię, nie można zweryfikować poszczególnych wartości, gdyż nie udostępniono mu dokumentów analitycznych, na podstawie których ustalono syntetyczne pozycje zawarte w uchwale budżetowej. Z tego względu nie wiadomo jakie jednostkowe pozycje zawarte są w zbiorczych kwotach ujętych w uchwale budżetowej, a tym samym nie można zweryfikować tego, czy kwoty przypisane do pozycji zbiorczych powstały na skutek zsumowania planów pojedynczych (np. w zakresie stołówek dla każdego oddziału osobno), czy też zostały ustalone zbiorczo na podstawie wiedzy i doświadczenia autora budżetu. Za przekonujące i zgodne z zasadami logiki Sąd uznał wyjaśnienia biegłego, że dokonując wyliczenia należnej dotacji nie mógł uwzględnić pozycji budżetu, które nie są możliwe do zweryfikowania, gdyż przyjęcie takich pozycji prowadziłoby do tego, że wnioski oparte na takich danych byłyby dowolne i niemożliwe do sprawdzenia. Zdaniem Sądu w świetle wyjaśnień złożonych przez biegłego, w tym mając na względzie sygnalizowane przez niego braki w materiale dowodowym stanowiącym podstawę sporządzenia opinii, przedstawioną przez biegłego opinię należało uznać za rzetelną, jasną, logiczną.

Przechodząc do szczegółowych rozważań należy wskazać, iż w niniejszym postępowaniu powód domagał się od Gminy M. G. zapłaty różnicy pomiędzy należną Niepublicznemu Przedszkolu (...) (noszącemu następnie nazwę (...)) w G. dotacją za okres 2014-2016 na podstawie art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty a dotacją faktycznie wypłaconą, wskazując, że nabył wierzycelność od organów prowadzących niepubliczne przedszkole w spornym okresie. W pierwszej kolejności należy wskazać, że w judykaturze ugruntowany jest pogląd, iż roszczenia podmiotów niepublicznych przeciwko jednostkom samorządu terytorialnego o zapłatę z tytułu wadliwego obliczenia i w konsekwencji nieuzasadnionego obniżenia dotacji należnej na postawie art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty mogą być dochodzone na drodze postępowania cywilnego (por. wyrok SN z dnia 3 stycznia 2007r., IV CSK 312/06, niepublikowany; postanowienie SN z dnia 23 października 2007r., III CZP 88/07, niepublikowany; wyrok SN dnia 4 września 2008r., IV CSK 204/08 niepublikowany). W judykaturze sądów administracyjnych wskazuje się, iż czynność obliczenia należnej dotacji i wypłacenia jej osobie uprawnionej stanowi strictly techniczną czynność księgowo-rachunkową i nie należy do żadnej formy działania administracji publicznej, nie kwalifikuje się tym samym jako czynność podlegająca kontroli sądów administracyjnych (por. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 3 kwietnia 2012 r., (...) i 522/12, niepublikowany). Podkreślić przy tym należy, że art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2203) nie wyłącza drogi sądowej do dochodzenia po dniu 1 stycznia 2018 r. w postępowaniu przed sądem powszechnym roszczeń dotyczących dotacji przyznawanych niepublicznym przedszkolom w okresie przed dniem 1 stycznia 2017 r. na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2019 r., III CZP 29/19, L.).

Kolejną kwestią była podstawa prawna roszczenia. Strona powodowa podnosiła początkowo, że samodzielną i wystarczającą podstawą prawną dochodzenia roszczeń o zapłatę należnej dotacji jest przepis art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty. Zgodnie z treścią tego przepisu dotacje dla niepublicznych przedszkoli przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola i oddziału przedszkolnego w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego - pod warunkiem, że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola publicznego, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego. Zważyć należy, że od dnia 1 września 2015r. powyższy przepis obowiązywał w następującym brzmieniu: dotacje dla niepublicznych przedszkoli niespełniających warunków, o których mowa w ust. 1b, przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach prowadzonych przez gminę w przeliczeniu na jednego ucznia, pomniejszonych o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez gminę, pod warunkiem że osoba prowadząca niepubliczne przedszkole poda organowi właściwemu do udzielania dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji. W przypadku braku na terenie gminy przedszkola prowadzonego przez gminę, podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższą gminę na prowadzenie przedszkola publicznego, pomniejszone o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy.

W toku niniejszego postępowania powód wskazał jeszcze inną podstawę swojego roszczenia, argumentując, że niewypłacona dotacja stanowi szkodę w postaci utraconych korzyści (vide: argumentacja zawarta w piśmie procesowym pełnomocnika powódki z dnia 1 lipca 2019r., k. 352-354). Rozważając podstawę prawną roszczenia należy wskazać, że zgodnie z aktualną linią orzecznictwa Sądu Najwyższego roszczenie o zapłatę kwoty odpowiadającej różnicy między kwotą dotacji należnej a kwotą dotacji wypłaconej ma ze swej istoty charakter odszkodowawczy, a podstawę jego dochodzenia stanowi nie art. 417 kc, lecz art. 471 kc w związku z art. 90 ust. 1 i 2b ustawy o systemie oświaty (por. uchwała Sądu Najwyższego z 8 listopada 2019r., III CZP 29/19, OSNC 2020/7-8/56; wyrok Sądu

Najwyższego z dnia 9 lipca 2020 r., V CSK 502/18, L.; wyrok SN z dnia 29 stycznia 2021 r., (...) 2/21, L.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2021r., (...) 63/21, L.). Sąd orzekający w niniejszej sprawie w pełni podziela powyższy pogląd prawny. W związku z powyższym należało odrzucić pierwotne stanowisko powoda, że samodzielną podstawę spornego roszczenia stanowi art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty.

Przyjmując pogląd o odszkodowawczym charakterze roszczenia należało ustalić, co w takim przypadku stanowi szkodę. W tym zakresie również należało odwołać się do orzecznictwa. Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 listopada 2019 r., III CZP 29/19 „cel, na który przekazywane są dotacje (realizacja zadań publicznych), ma być osiągnięty w określonym czasie. Jeśli osiągnięty nie został i nie ma na to widoków w okresie właściwym do rozliczenia dotacji, nie ma też podstaw do żądania jej wypłacenia. Zrealizowanie celu publicznego w sposób założony dla działania przeprowadzonego z wykorzystaniem dotacji oznacza jednak, że podmiot uprawniony do jej otrzymania zaangażował w jego osiągnięcie jakieś inne pozostające w jego dyspozycji środki. Zadeklarowanie w ustawie uprawnienia do uzyskania dotacji po spełnieniu pewnych warunków oznacza, że podmiot, który te warunki spełnił, realizuje zadania publiczne i oczekuje zaangażowania w nie środków publicznych w zapowiedzianej wysokości, może oczekiwać, iż jego uzasadnione oczekiwania zostaną zrealizowane. Z niewykonaniem takiego publicznego zobowiązania można wiązać określone w prawie cywilnym konsekwencje przewidziane w art. 471 kc na okoliczność niewykonania zobowiązań wywodzących się z różnych źródeł, gdyż powstają one w sferze majątkowej, a zatem normowanej prawem prywatnym realizującego zadania publiczne i uprawnionego do dotacji. Ze względu na konieczność zabezpieczenia ochrony uzasadnionych oczekiwań podmiotu uprawnionego do dotacji, mających oparcie w normie ustawowej, określającej rodzaj i wysokość świadczenia, o które taki podmiot może skutecznie zabiegać realizując zadania publiczne, jest on uprawniony do domagania się świadczenia odpowiadającego kwocie przeznaczonej na wykonanie zadania publicznego, objętego dotacją. Warunkiem skutecznego dochodzenia takiego roszczenia jest jednak stwierdzenie, że zadanie publiczne zostało wykonane w taki sposób i w takim stopniu, w jakim byłoby wykonane przy wykorzystaniu dotacji, której realizujący zadanie mógł zasadnie oczekiwać”. W związku z powyższym nie można wykluczyć dopuszczalności wydatkowania środków po upływie roku, na który były przyznane, jeżeli wydatek służy pokryciu należności (w tym ewentualnie zaciągniętych zobowiązań) związanych z realizacją dotowanego zadania. Jeżeli bowiem zadania własne samorządu terytorialnego zostały wykonane w jakiejś części przez prowadzący przedszkole podmiot, to roszczenie o zwrot poniesionych na ten cel wydatków - w granicach należnej a niewypłaconej dotacji - ma charakter rekompensaty, czyli odszkodowania za poniesione wydatki w związku z wykonaniem zadań publicznych, a nie stricte - dotacji. Tylko wtedy, gdy takie zadania nie zostały wykonane, albo zostały wykonane nie przy udziale własnych środków czy uzyskanych kredytów przez prowadzącego placówkę, lecz np. źródłem ich finansowania były wpłaty ponoszone przez rodziców dzieci uczęszczających do placówki, to brak byłoby podstaw do wypłaty jakiegokolwiek kwoty, ponieważ odpadłaby podstawa materialnoprawna przyznania dotacji w określonej wysokości. W konsekwencji podmiot uprawniony do dotacji, która została wypłacona w zaniżonej wysokości (a zatem w wysokości nieodpowiadającej jego prawnie uzasadnionym oczekiwaniom) może domagać się świadczenia odpowiadającego kwocie przeznaczonej na wykonanie zadania publicznego, objętego dotacją. Co oczywiste, dodatkowym warunkiem skutecznego dochodzenia takiego roszczenia jest jednak stwierdzenie, że zadanie publiczne zostało wykonane w taki sposób i w takim stopniu, w jakim byłoby wykonane przy wykorzystaniu dotacji, której realizujący zadanie mógł zasadnie oczekiwać (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2021r., (...) 63/21, L.).

Przenosząc powyższe rozważania natury ogólnej na kanwę niniejszej sprawy należało mieć na względzie, że w całym spornym okresie 2014-2016 Przedszkole Niepubliczne (...)/ (...) w G. funkcjonowało (o czym świadczy m.in. ilość uczęszczających do niego dzieci), a organ je prowadzący nie zgłaszał żadnych braków – w każdym bądź razie taka okoliczność nie wynika z przedłożonego materiału dowodowego. Jednocześnie, Gmina w toku niniejszego postępowania nie podnosiła żadnych zarzutów odnośnie realizacji zadań przez organ prowadzący wyżej wskazane przedszkole niepubliczne. Zważyć należy, iż w pozwie powód powoływał się jedynie na zaniżenie wysokości dotacji i utożsamiał poniesioną szkodę wprost z niewypłaconą częścią dotacji, jednocześnie argumentując, że poniesiona szkoda ma charakter utraconych korzyści, a nie straty, jak szkodę – w przypadku niewypłacenia pełnej dotacji – ujmuje się w orzecznictwie. Zdaniem Sądu, powód nie wykazał w toku niniejszego postępowania, że w celu

realizacji zadań związanych z prowadzeniem niepublicznego przedszkola angażował w miejsce środków pochodzących z należnej dotacji swoje własne środki finansowe (np. pochodzące z kredytu czy innych źródeł dochodu). Niewątpliwie, niewykonanie przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązania określonego w art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty może wpływać negatywnie na interesy majątkowe organu prowadzącego przedszkole, skoro właśnie ten organ jest beneficjentem dotacji. Jednakże, jak wskazuje się w orzecznictwie, szkodą nie jest samo nieotrzymanie świadczenia publicznoprawnego w należnej wysokości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2019 r., V CSK 101/18; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2019 r., IV CSK 629/18), lecz konieczne jest wykazanie, że osoba prowadząca przedszkole pokryła z własnych środków wydatki, które powinny być pokryte z niewypłaconej dotacji (szkodą jest jedynie strata odpowiadająca tego rodzaju wydatkom) (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 lipca 2020r., V CSK 502/18). W niniejszym postępowaniu powód nie udowodnił, że skutek braku wypłaty pełnej należnej kwoty dotacji powstała strata w majątku organów prowadzących niepubliczne przedszkole i została ona pokryta ze środków własnych tych podmiotów. Argumentacja powoda odnośnie poniesionej szkody w postaci *lucrum cessans* nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem z przytoczonego powyżej orzecznictwa jednoznacznie wynika, że kompensacji w przypadku niewypłacenia pełnej dotacji podlega jedynie szkoda w postaci *damnum emergens*.

Ponadto, zaważyć należy, iż środki z dotacji są przeznaczone na funkcjonowanie przedszkola, a nie na funkcjonowanie organu prowadzącego przedszkole. Mając zaś na względzie, że (...) Sp. z o.o. nie prowadzi już od dnia 1 września 2015 roku przedszkola niepublicznego to nie mogło ono skutecznie domagać się zapłaty pozostałej części dotacji od pozwanej Gminy. W związku z tym nieskuteczna była cesja wierzytelności odszkodowawczych na rzecz powoda w tym zakresie.

Odnośnie sposobu obliczenia dotacji, to należy wskazać, że w orzecznictwie wskazuje się, że sposób ustalania wartości dotacji relatywizowany jest do kwoty (sumy) wydatków bieżących (tzw. nieinwestycyjnych), ponoszonych w przedszkolach prowadzonych przez gminę (por. wyrok SA w Szczecinie z dnia 31 grudnia 2021r., I ACa 316/21, L.). Jednocześnie, w rozpatrywanym przypadku podstawa ustalenia dotacji powinna zostać zmniejszenia o opłaty za wychowanie przedszkolne oraz za wyżywienie ponoszone przez rodziców, albowiem taka możliwość została wprowadzona już od 1 września 2013 roku, a zatem obowiązywała w okresie spornym (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 4 marca 2020r., I ACa 518/19, L.; wyrok SA w Warszawie z dnia 1 października 2019r., VI ACa 253/19, L.). Dodatkowo, w świetle formułowanych w orzecznictwie poglądów przy obliczaniu dotacji do przedszkoli niepublicznych na podstawie art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty należało uwzględnić także wydatki na przedszkola z oddziałami integracyjnymi albo o wydatki na doksztalcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli w przedszkolach publicznych (por. wyrok SN z dnia 10 maja 2021r., (...) 45/21, L.). Odnośnie wydatków na przedszkola specjalne, to Sąd orzekający podziela argumentację przedstawioną przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 31 marca 2021r., I ACa 426/20, L., iż z ustawowego sformułowania „przedszkola”, w tym „z oddziałami integracyjnymi”, nie można wywodzić wniosku, że przedszkola integracyjne stanowią, na potrzeby obliczania wysokości dotacji, odrębną kategorię placówek oświatowych. Sformułowanie to wskazuje, że w ramach pojęcia „przedszkola” mieszczą się także przedszkola integracyjne.

Z przytoczonego orzecznictwa wydanego na kanwie spraw o zapłatę należnej dotacji jednoznacznie wynika, że przy obliczaniu dotacji nie uwzględnia się wydatków o charakterze inwestycyjnym. Nadto, przytoczone powyżej stanowisko judykatury przesądza, że co do zasady powinny zostać uwzględnione także pozycje 80146 (doksztalcanie nauczycieli), (...) (przedszkola specjalne), (...) (inne formy wychowania przedszkolnego), jednak jak wskazano już wcześniej przy okazji oceny dowodów, w okolicznościach niniejszej sprawy przedstawiony przez strony materiał dowodowy uniemożliwiał weryfikację powyższych pozycji, a przyjęcie wartości zbiorczych wskazanych w uchwale budżetowej – bez możliwości weryfikacji – groziłoby dowolnością obliczeń. W końcowym rozrachunku – z uwagi na niewykazanie szkody – kwestia ustalenia wysokości należnej dotacji nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Reasumując, z przytoczonych powyżej względów powództwo podlegało oddaleniu na podstawie art. art. 471 kc w związku z art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty a contrario.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy w całości obciążył nimi powoda jako stronę przegrywającą niniejszy spór. Jednocześnie, szczegółowe rozliczenie kosztów procesu – na mocy art. 108 § 1 kpc – Sąd powierzył referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się niniejszego wyroku.